

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ2501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχική Υγεία και Ψυχοπαθολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και Παρουσιάσεις Video		3	6
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Θεωρίες Προσωπικότητας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία και προσωπική μελέτη με εξετάσεις στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=507		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες και τις διαταραχές στην ψυχοπαθολογία ενηλίκων, παιδιών κι εφήβων. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα γίνει κριτική παρουσίαση θεμάτων αναφορικά με τον ορισμό της έννοιας της ψυχικής υγείας, καθώς επίσης την περιγραφή, την κατανόηση και την αντιμετώπιση της αποκλίνουσας συμπεριφοράς. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται τα συστήματα ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών, οι βασικές διαγνωστικές κατηγορίες κατά DSM-5 και οι σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην ψυχοπαθολογία ενηλίκων, παιδιών κι εφήβων. Δίνεται έμφαση στην κατανόηση της κλινικής εικόνας, καθώς και των βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραμέτρων που σχετίζονται με την αιτιοπαθογένεια των διαταραχών αυτών. Γίνεται εκτενής αναφορά στη χρησιμότητα, τους περιορισμούς και τις συνέπειες

που έχει η διάγνωση ως θεσμική πρακτική. Επιπλέον, γίνεται παρουσίαση κλινικού υλικού, με επίκεντρο τη διαδικασία διατύπωσης περίπτωσης (case formulation) στην κλινική ψυχολογία και την καλύτερη κατανόηση της ψυχοπαθολογίας.

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές να έχουν:

- κατανοήσει τις σύγχρονες θεωρίες για την ψυχοπαθολογία ενηλίκων, παιδιών κι εφήβων και τα κύρια διαγνωστικά συστήματα ταξινόμησης των ψυχικών διαταραχών,
- αποκτήσει μια σφαιρική γνώση της ψυχοπαθολογίας ενηλίκων, παιδιών κι εφήβων, με έμφαση στις κυριότερες ενότητες των ψυχικών διαταραχών,
- κατανοήσει τα βιοψυχοκοινωνικά μοντέλα για την αιτιολογία των ψυχικών διαταραχών,
- κατανοήσει την έννοια της «ενσυναίσθησης», τη σημασία και τα συναισθήματα που συνοδεύουν τη λήψη μιας διάγνωσης, πώς επηρεάζει τους άλλους και πώς εμάς τους ίδιους, καθώς και με ποιους τρόπους μπορεί μία διάγνωση να λειτουργήσει θετικά ή αρνητικά για το άτομο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών:

Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].

Εβδομάδα 1^η: Ψυχική υγεία και ψυχοπαθολογία: Εισαγωγή [1, 2, 4]

- Ορισμοί των εννοιών της ψυχικής υγείας και της ψυχικής διαταραχής
- Ψυχική διαταραχή και κοινωνικός στιγματισμός
- Ιστορία της Ψυχοπαθολογίας και η εξέλιξη της σύγχρονης σκέψης

Εβδομάδα 2^η: Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στη μελέτη της ψυχικής υγείας και ψυχοπαθολογίας [1, 2, 4]

- Γενετική - νευροβιολογική προσέγγιση
- Ψυχολογικές προσεγγίσεις (ψυχαναλυτική, γνωσιακή-συμπεριφοριστική, ανθρωπιστική, υπαρξιακή, συστημική - οικογενειακή προσέγγιση)
- Κοινωνικό - πολιτισμική προσέγγιση (πολιτισμικές διαστάσεις της ψυχοπαθολογίας)

- και ο ρόλος του «κοινωνικού»
- Συνθετικές προσεγγίσεις: Μοντέλο προδιάθεσης - στρες

Εβδομάδα 3^η: Ζητήματα διάγνωσης και αξιολόγησης των ψυχικών διαταραχών και μέθοδοι έρευνας [1, 2, 3, 4, 5]

- Ταξινόμηση, διάγνωση και διατύπωση περίπτωσης
- Ψυχολογική αξιολόγηση (κλινική συνέντευξη, εκτίμηση της ψυχικής κατάστασης, δοκιμασίες προσωπικότητας και νοημοσύνης)
- Μέθοδοι έρευνας (μελέτη περίπτωσης, συσχετιστικές μελέτες, πειραματικές μελέτες)

Εβδομάδα 4^η: Αγχώδεις διαταραχές [1, 2, 3, 4, 5]

- Αγχώδεις διαταραχές: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 5^η: Ιδιοψυχαναγκαστικές και συνδεδεμένες με τραύμα διαταραχές

- Ιδιοψυχαναγκαστικές διαταραχές, Διαταραχές συνδεδεμένες με τραύμα και στρεσογόνους παράγοντες: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 6^η: Διαταραχές της διάθεσης [1, 2, 3, 4, 5]

- Καταθλιπτικές και Διπολικές διαταραχές: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 7^η: Ψυχοσωματικές και σωματόμορφες διαταραχές [1, 2, 3, 4, 5]

- Παράγοντες που προδιαθέτουν ένα άτομο στο στρες – Ψυχοσωματική υγεία
- Διαταραχές Σωματικών Συμπτωμάτων: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 8^η: Διαταραχές πρόσληψης τροφής [1, 2, 3, 4, 5]

- Ψυχογενής ανορεξία, Ψυχογενής βουλιμία, Υπερφαγία: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 9^η: Ψυχωτικές διαταραχές [1, 2, 3, 4, 5]

- Φάσμα σχιζοφρένειας και άλλες ψυχωτικές διαταραχές: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 10^η: Διαταραχές προσωπικότητας [1, 2, 3, 4, 5]

- Ταξινόμηση διαταραχών προσωπικότητας (Η προσέγγιση του DSM και η προσέγγιση βάσει διαστάσεων: το μοντέλο των πέντε παραγόντων): κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα

Εβδομάδα 11^η: Διαταραχές της παιδικής ηλικίας - Εισαγωγή στις Νευροαναπτυξιακές διαταραχές [1, 2, 3, 4, 5]

- Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές (ΔΑΔ) και Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ): κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα
- Συνέχεια και ασυνέχεια της ψυχοπαθολογίας από την παιδική ηλικία στην εφηβική και την ενήλικη ζωή.

Εβδομάδα 12^η: Διαταραχές της τρίτης ηλικίας - Νευρογνωστικές και συναισθηματικές διαταραχές [1, 2, 3, 4, 5]

- Ταξινόμηση ήπιων και μειζόνων νευρογνωστικών διαταραχών στην τρίτη ηλικία: κλινική περιγραφή, επιδημιολογία και αιτιολογικά μοντέλα
- Κατάθλιψη στην τρίτη ηλικία

Εβδομάδα 13^η: Νεότερες εξελίξεις στη θεώρηση της Ψυχοπαθολογίας [1, 2, 3, 4, 5]

- Ψυχική υγεία ψυχοπαθολογία: ο ρόλος των θετικών συναισθημάτων, του νοήματος ζωής και των διαπροσωπικών σχέσεων
- Ανακεφαλαίωση εννοιών, επισήμανση κύριων σημείων και συζήτηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη (Πρόσωπο με πρόσωπο)</p>																				
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-Learn</p>																				
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 486 943 539">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="948 486 1171 539">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</th> <th data-bbox="1176 486 1339 539">ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 546 943 573">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="948 546 1171 573">39</td> <td data-bbox="1176 546 1339 573">1,56</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 580 943 607">Πρόοδος</td> <td data-bbox="948 580 1171 607">40</td> <td data-bbox="1176 580 1339 607">1,60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 613 943 640">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="948 613 1171 640">65</td> <td data-bbox="1176 613 1339 640">2,60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 647 943 674">Τελικές Εξετάσεις</td> <td data-bbox="948 647 1171 674">2</td> <td data-bbox="1176 647 1339 674">0,08</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 680 943 804">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="948 680 1171 804">146</td> <td data-bbox="1176 680 1339 804">5,84</td> </tr> </tbody> </table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS	Διαλέξεις	39	1,56	Πρόοδος	40	1,60	Αυτοτελής μελέτη	65	2,60	Τελικές Εξετάσεις	2	0,08	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	146	5,84
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS																			
Διαλέξεις	39	1,56																			
Πρόοδος	40	1,60																			
Αυτοτελής μελέτη	65	2,60																			
Τελικές Εξετάσεις	2	0,08																			
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	146	5,84																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά. Για τους φοιτητές Erasmus, στα Αγγλικά. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος Ο τελικός βαθμός του μαθήματος θα προέλθει από: 1. Πρόοδο (30% της τελικής βαθμολογίας) 2. Τελικές Εξετάσεις (70% της τελικής βαθμολογίας).</p>																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Bennett, P. (2010). <i>Κλινική Ψυχολογία και Ψυχοπαθολογία</i> (Επιμέλεια: Α. Καλαντζή-Αζίζι, Γ. Ευσταθίου). Πεδίο. • Hooley, J. M., Butcher, J. N., Nock, M. K., & Mineka, S. M. (2020). <i>Ψυχοπαθολογία</i>. (Επιμέλεια: Μ. Γεωργιάδη, Α. Καλαϊτζάκη, Β. Κανελλοπούλου, Αικ. Κούτρα, & Β. Σιαφάκα). Εκδόσεις Utopia. • Krings, A. M., & Johnson, S. L. (2023). <i>Ψυχοπαθολογία: Η Επιστήμη και η Αντιμετώπιση των Ψυχολογικών Διαταραχών</i> (Επιμέλεια: Π. Ρούσση, Ε. Αυδή, Α. Καλαϊτζάκη). Gutenberg. • Ουλής, Π. (2010). <i>Εγχειρίδιο Κλινικής Ψυχοπαθολογίας</i>. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις. • Schacter, D. L., Gilbert, D. T., & Wegner, D. M. (2012). <i>Ψυχολογία</i> (Επιμέλεια: Σ. Βοσνιάδου). Gutenberg. • Χριστοπούλου, Α. (2008). <i>Εισαγωγή στην Ψυχοπαθολογία του Ενήλικα</i>. Τόπος. • Επιλεγμένα άρθρα από τα επιστημονικά περιοδικά: Journal of Abnormal Psychology, Journal of Consulting and Clinical Psychology, Clinical Psychology Review, Psychological Medicine, etc.
